

[Handelsministeren.]

Efter Lovens Vedtagelse blev der, saaledes som Forudsetningen var, efter Forhandlinger med Ledelserne for Bankerne og Sparekasserne udarbejdet Skemaer, som Bankerne og Sparekasserne i Henhold til Lovens Bestemmelser skal udfylde for derved at give Handelsministeriet Oplysning om, paa hvilken Maade de har ladet Bestemmelsen om Sænkningen af Udlaansrenten komme Laantagerne til gode. I denne Forbindelse maa jeg minde om, at selve Loven kun siger, at Udlaansrenten skal ned sættes i mindst samme Omfang, som Indlaansrenten formindskes. I Overensstemmelse hermed udtalte jeg i Landstinget, da Loven var til Behandling der — det findes i Landstingstidenden paa Sp. 1417 —, følgende:

„Kort og klart udtrykt betyder dette, at den mindre Betaling, der skal ydes Indskyderne, maa Institutterne ikke stikke i Lommen for egen Regning, den skal give sig Udslag paa Udlaansrenten. Men hvorledes de vil fordele denne Lettelse i Udlaansrenten paa de forskellige Udlaansposter, vil man overlade til dem selv. Man maa haabe, at de vil fordele Lettelsen saaledes, at de, der trænger haardest, faar den største Lettelse; men jeg agter ikke at give noget egentligt Direktiv til Bankerne og Sparekasserne desangaaende, for jeg har den Opfattelse, at det praktisk taget vil vise sig at være ugørligt.“

Det var saaledes givet, at man ikke vilde foreskrive Bankerne og Sparekasserne en bestemt ensartet Udlaansrentenedsættelse. Havde man villet og kunnet dette, havde der heller ikke været nogen Grund til at gaa den indirekte Vej og paabyde en maksimal Indlaansrente, en saadan kunde man saa have overladt det til Banker og Sparekasser selv at fastsætte, efter at Udlaansrenten var blevet fastsat ved Lov.

Derimod er det, som sagt, ved Loven bestemt, at Udlaansrenten skal falde i samme Omfang, som Indlaansrenten er nedsat, og Handelsministeriet har ogsaa givet Udtryk derfor i en trykt Vejledning til Pengeinstitutterne. Der er der givet saadanne Direktiver desangaaende, at Fejlslutninger med Hensyn til Lovens Bestemmelser kan siges at være saa godt som udelukket. Jeg har heller ikke nogen Grund til at antage, at Pengeinstitutterne ikke følger de givne Lovregler, men man maa jo erindre, at der nødvendigvis maatte hengaa nogen Tid, inden Lovens Bestemmelser overalt var kommet i Anvendelse paa en for Laantagerne helt tilfredsstillende Maade.

Af rent praktiske Grunde er den første Indberetningsperiode fastsat for Tiden fra 1. Maj til 30. September. Indberetningsskemaerne bliver indsendt fra de paagældende Institutioner til Bankinspektionen og til Sparekasseinspektionen. Bankinspektoratet oplyser, at praktisk talt er alle Indberetningsskemaer nu indkommet fra Bankerne, og efter et foreløbigt Skøn er de indkomne Skemaer nogenlunde tilfredsstillende udfyldt. Dog siges det mig, at med Hensyn til Vekselposterne er der Mangler at iagttage. For Sparekassernes Vedkommende synes Udfyldelsen af Skemaerne at have voldt større Vanskeligheder. En Del Skemaer er ikke indkommet, og adskillige af de indkomne Skemaer har maattet sendes tilbage for at blive berigtiget. Dette skyldes vel nok i overvejende Grad den Omstændighed, at der i en hel Del af vore mindre Sparekasser er en ret primitiv Administration. Men bortset herfra er det min Opfattelse, at Bestemmelserne i Loven om Rentesænkning allerede har været til stor Fordel for Laantagerne og har virket efter deres Hensigt, som jo var at opnaa en almindelig Rentesænkning.

Jeg skal imidlertid gerne indrømme, at det er ulige lettere at kræve en almindelig Rentenedsættelse, end det er at faa en saadan gennemført, og det er sikkert ikke uden Grund, at adskillige Laantagere og Laansøgere fortsat beklager sig over, at der tages en alt for høj Udlaansrente. Den almindelige Usikkerhed i Erhvervslivet Verden over i Forbindelse med organiseret Propaganda for overhovedet at nægte at vedstaa sine Forpligtelser med Hensyn til Erlæggelse af Afdrag og Renter, selv i saadanne Tilfælde, hvor der er Tale om pantsikrede Laan, har naturligvis ført til, at vore Pengeinstitutter er tilbageholdende, og som Følge deraf har de indsat meget store Beløb i Nationalbanken og andetsteds til en Forrentning, der er langt lavere end Indskudsrenten i Henhold til Renteloven. Følgen heraf maa nødvendigvis blive en højere Udlaansrente, end man ellers behøvede at regne med for at faa Banker og Sparekasser til at bære sig. Pengeinstitutterne, og da navnlig Bankerne, skal jo, saaledes som deres Virksomhed under disse Forhold maa forme sig, have en uforholdsmæssig stor Fortjeneste paa et mindre Udlaan, en større Fortjeneste, end de havde nodig at tage, dersom deres Likviditet ikke skulde sikres netop ved at sætte store Indskudsbeløb i Nationalbanken, hvor de kun faar en halv Procent i Rente. Men man maa jo paa den anden Side ikke glemme, at vore Pengeinstitutter